

PĂSĂRI SI MAMIFERE

Papagali
(vezi pagina 13)

Cuprins

Păsări

Ce este o pasare?	8–9	Găsirea hranei	24–25
Primele păsări	10–11	Supraviețuirea	26–27
Lumea păsărilor	12–13	O viață în zbor	28–29
Corpul unei păsări	14–15	Abilități deosebite	30–31
Păsări lipsite de zbor	16–17	Păsări pe cale de dispariție	32–33
Împerecherea	18–19		
Cuiburi și ouă	20–21		

Zbor
(vezi pagina 15)

Cuiburi
(vezi pagina 20)

Supraviețuire
(vezi pagina 60)

Maimuțe
(vezi paginile 56–57)

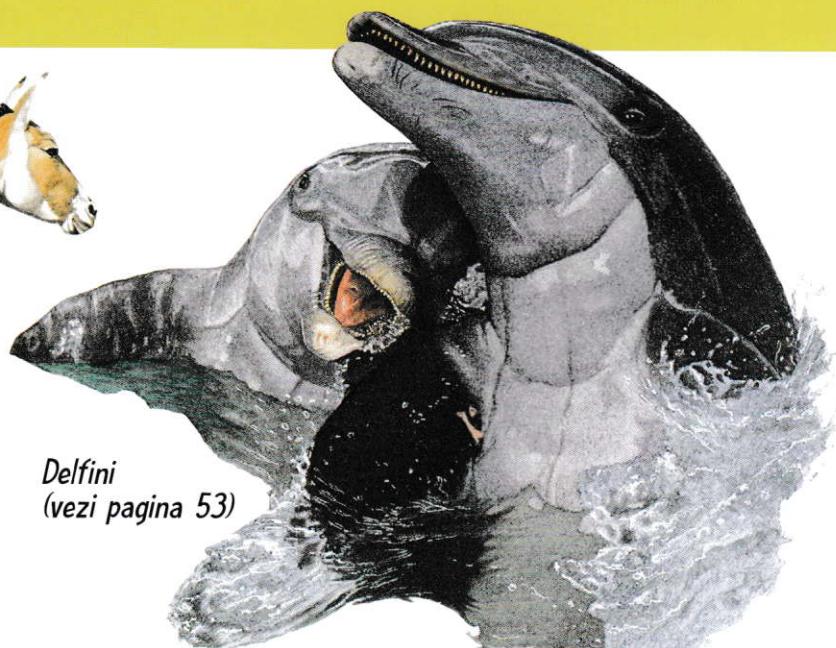

Mamifere

Ce este un mamifer?	34–35	
Cum își petrec mamiferele ziua?	36–37	Câte puțin din toate
Ouă și marsupii	38–39	Mamifere acvatice
Cu ce se hrănesc mamiferele?	40–41	În aer și sub pământ
Mănâncă mamiferele carne?	42–43	Maimuțe
Insectele sunt gustoase	44–45	Maimuțe antropoide
Rozătoare	46–47	Supraviețuirea
	48–49	Index
		50–51
		52–53
		54–55
		56–57
		58–59
		60–61
		62–63

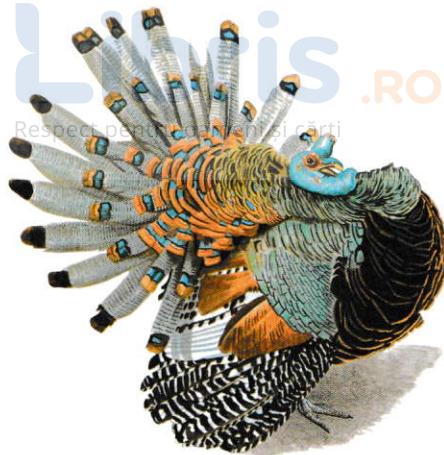

Măgari sălbatici
(vezi pagina 43)

Delfini
(vezi pagina 53)

Împerechere
(vezi paginile 18-19)

Păsări din Noua Zeelandă
(vezi pagina 17)

CLASIFICAREA PĂSĂRILOR

REGN

Animalia

Include toate animalele.

ÎNCRENGĂTURĂ
Chordata

Include toate animalele care au coloană vertebrală.

CLASĂ
Aves

Include toate păsările.

ORDIN
Pelecaniformes

Include toți pelicanii și multe alte păsări acvatice de dimensiuni medii.

FAMILIE
Pelecanidae

Include toți pelicanii și alte câteva păsări acvatice de dimensiuni medii.

GEN
Pelecanus

Animale care au aspect similar, la fel ca acești doi pelicanii, dar care nu se pot împerechea între ele.

SPECIE
Pelecanus rufescens

Animalele din aceeași specie se pot împerechea.

Micile păsări colibri, așa cum este și cea din imaginea de dedesubt, dă din aripi de circa 4200 de ori într-un singur minut, rămânând în aceeași poziție în aer și introducându-și ciocurile lungi în cupele florilor ca să bea nectar.

TOATE PĂSĂRILE ZBOARĂ?

Toate păsările au aripi și majoritatea pot zboara. Corpul lor are trăsături specifice, cum ar fi oasele ușoare și goale pe dinăuntru, care le ajută să se înalțe în aer.

Hrana
(vezi paginile 24-25)

Anumite păsări, cum ar fi nandu din America de Sud (stânga), nu pot să zboare.

PENELE

Corpul păsărilor este acoperit în întregime de pene, existând specii care au peste 20.000. Penele le țin de cald și le ajută atât să zboare, cât și să nu se ude. Masculii anumitor specii au penaj foarte viu colorat, care îi ajută să atragă femelele în perioada de împerechere.

Viețuitoarele vertebrate sunt animale care au coloană vertebrală. Peștii, mamiferele, reptilele, amfibienii și sările sunt toate vertebrate. Insectele, exemplul de viețuitoare care nu sunt vertebrate. Acestea poartă denumirea de nevertebrate.

Ce este o pasăre?

Păsările sunt singurele animale care au pene și, cu excepția liliecilor, singurele vertebrate care pot să zboare. Aceste viețuitoare cu sânge cald depun ouă cu coajă tare pe care le cloesc până la ieșirea din găoace a puilor. Dimensiunile păsărilor sunt foarte variate: de la micii colibri, care cântăresc doar 2 g, până la imenșii struți, care ajung chiar și la 100 de kg.

Anumite păsări, cum ar fi găinile și cocoșii, au fost domesticite (îmblânzite) de oameni, fiind crescute pentru ouă și pentru pene.

*Cuiburi și ouă
(vezi paginile 20-21)*

OUĂLE

Toate păsările se înmulțesc prin ouă. Femela depune de obicei ouăle într-un cuib, apoi le clocește (stă aşezată pe ele) până când ies din găoace puii. Uneori mai cloesc și masculii.

9

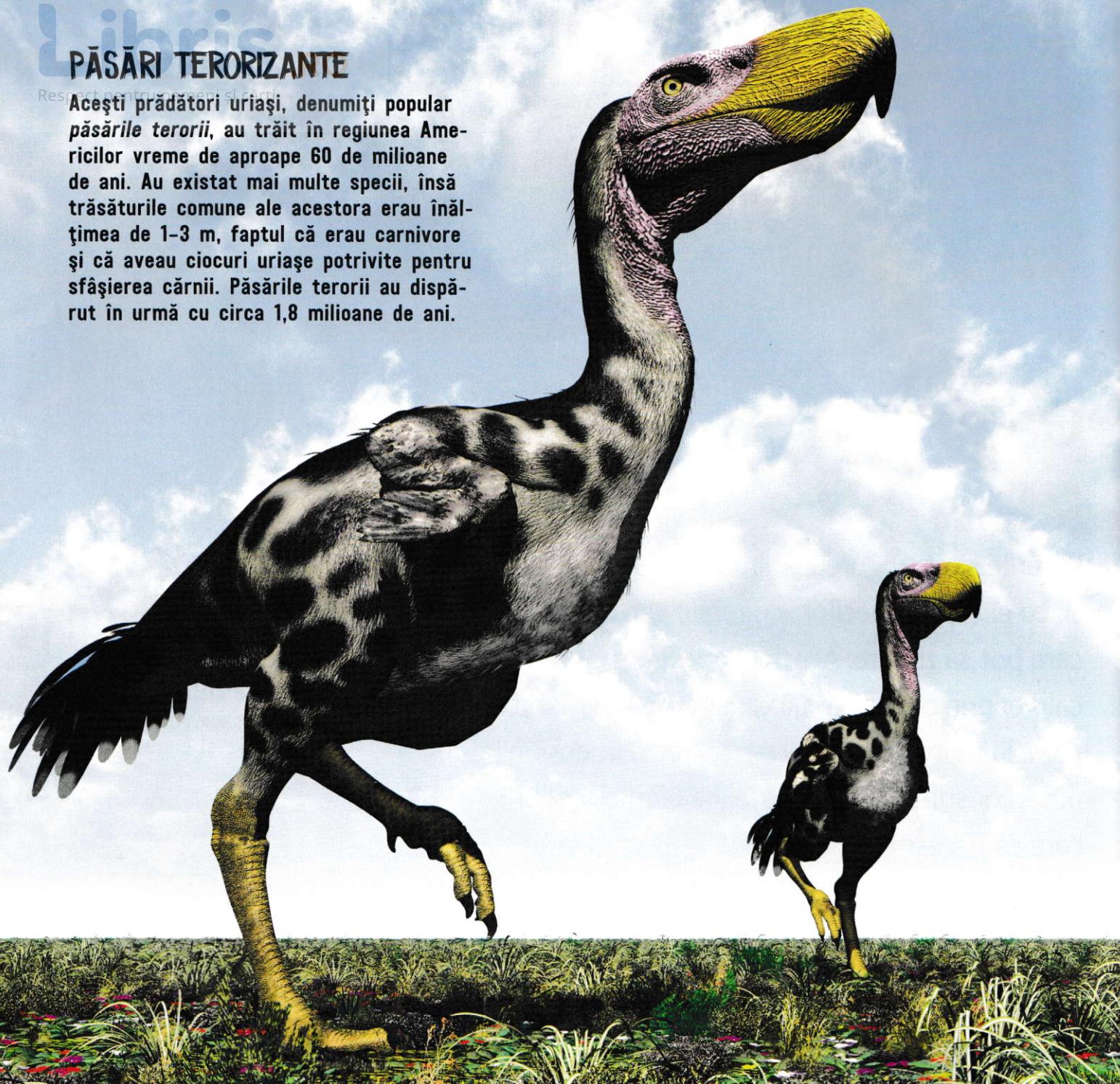
*Păsări răpitoare
(vezi pagina 25)*

Păsări de pradă, așa cum este acest șorecar, au simțul văzului foarte bine dezvoltat și își zăresc prada de la depărtare, năpustindu-se apoi asupra sa și înățând-o cu o viteză uimitoare.

PĂSĂRI TERORIZANTE

Respect pentru natură și artă

Acești prădători uriași, denumiți popular *păsările terorii*, au trăit în regiunea Americilor vreme de aproape 60 de milioane de ani. Au existat mai multe specii, însă trăsăturile comune ale acestora erau înălțimea de 1-3 m, faptul că erau carnivore și că aveau ciocuri uriașe potrivite pentru sfâșierea cărnii. Păsările terorii au dispărut în urmă cu circa 1,8 milioane de ani.

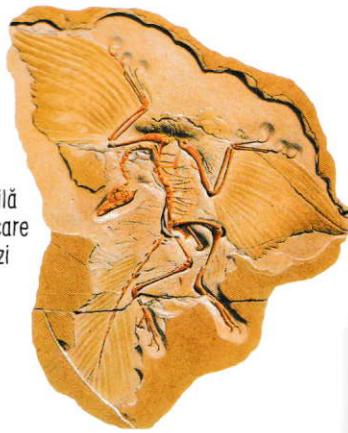

PRIMA PASARE?

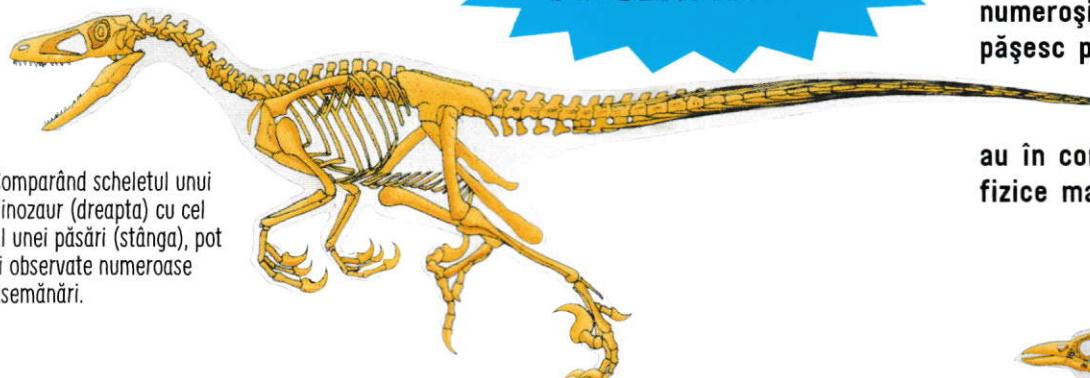
Majoritatea cercetătorilor consideră că păsările au evoluat din dinozaurii mici. În anul 1861, în Germania au fost găsite fosilele primei păsări cunoscute până în prezent. Este vorba despre *Archaeopteryx*, cuvânt care înseamnă *aripi străvechi*.

Acesta avea gheare și o coadă osoasă la fel ca strămoșii săi, reptilele, dar asemenea păsărilor de astăzi, avea și pene. *Archaeopteryx* avea dimensiunea unei ciori și a trăit în Europa în urmă cu circa 150 de milioane de ani.

Dreapta: Fosilă de *Archaeopteryx*, o reptilă zburătoare primitivă care este considerată astăzi legătura lipsă dintre dinozauri și păsări.

SUNT PĂSĂRILE DINOZAURI?

Comparând scheletul unui dinozaur (dreapta) cu cel al unei păsări (stânga), pot fi observate numeroase asemănări.

Este surprinzătoare asemănarea dintre dinozaurii cu pene și păsările de astăzi. La fel ca numeroși dinozauri, și păsările pășesc pe două picioare, au gât flexibil și ochi mari. Aceste viețuitoare au în comun și alte trăsături fizice mai complexe.

Primele păsări

Vreme de milioane de ani, insectele au fost singurele viețuitoare care puteau zbura, fiind urmate de câteva creațuri asemănătoare șopârlelor, care atunci când săreau din creangă în creangă reușeau să planeze cu ajutorul unor membrane de piele. Însă în urmă cu 180 de milioane de ani, cerul era dominat de un nou grup de reptile zburătoare: pterozaurii. Aceștia zburau dând din aripi, fără să fie însă înrudiți cu păsările de astăzi. Cercetătorii consideră că păsările au evoluat din dinozauri.

Pasarea dodo a dispărut la finalul secolului al XVII-lea.

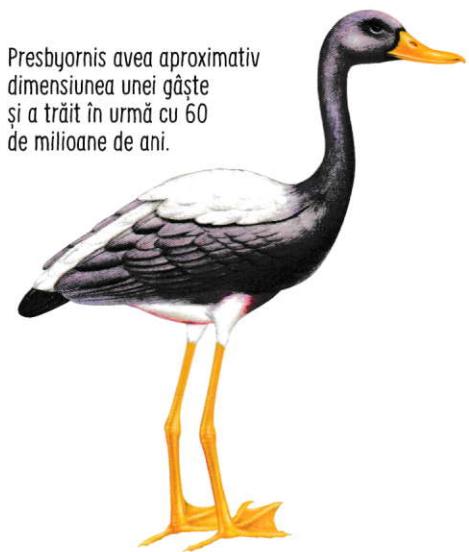
PĂSĂRI DISPĂRUTE

Cea mai cunoscută pasare dispărută este dodo, care a trăit în Insula Mauritius până la finalul secolului al XVII-lea. La 50 de ani de la sosirea pe insulă a marinilor olandezi, pasarea a dispărut din cauza vânării excesive și a introducerii prădătorilor.

STRĀMOȘII PĂSĂRILOR

Strămoșii păsărilor de astăzi au apărut în urmă cu 100–65 de milioane de ani. Presbyornis (dedesubt) arăta asemănător unei gâște cu picioare lungi. Această viețuitoare se hrănea cu plante în preajma lacurilor cu apă dulce. Prima ramificare în mai multe ordine și familii de păsări a avut loc în urmă cu circa 50 de milioane de ani.

Presbyornis avea aproximativ dimensiunea unei gâște și a trăit în urmă cu 60 de milioane de ani.

Vrăbia este o pasare foarte comună. În lungile luni reci de iarnă, oamenii aşază hrăni-ărți toare de păsări în grădini ca să le ajute să supraviețuiască în acest anotimp.

PĂSĂRI DE APĂ

Numeroase păsări trăiesc în preajma apelor – bălți, râuri, lacuri cu apă dulce sau mări. Acestea se hrănesc cu pești, nevertebrate (viermi, scoici) și plante acvatice, fiind înnotătoare excelente sau având picioare lungi cu ajutorul căror se pot deplasa în apa adâncă.

PELICAN

PĂSĂRI DE VÂNAT

Păsările cu carne bună de vânat, cum ar fi curcanii, fazanii sau ieruncile, aparțin acelaiași grup. Aceste viețuitoare îndesate își fac cuiburi pe sol și pot zbura doar pe distanțe scurte. De-a lungul mileniilor, oamenii au îmblânzit câteva specii ale acestor păsări pentru carne și ouă.

CE SUNT PASERIFORMELE?

Mai mult de jumătate dintre toate păsările din lume aparțin ordinului paseriformelor. Acestea mai sunt cunoscute și ca *păsări cățărătoare* datorită celor patru degete specializate cu ajutorul căror apucă ramurile copacilor, reușind astfel să nu cadă nici măcar atunci când dorm. Majoritatea păsărilor din acest ordin sunt și cântătoare. Sunt răspândite pe uscat în întreaga lume, dar niciodată nu vor fi găsite în preajma mărilor.

PĂSĂRI LIPSITE DE ZBOR

Struțul, nandu, emu, kiwi și pinguinii sunt toate păsări care nu pot să zboare. De-a lungul evoluției, acestea nu și-au mai întrebuințat aripile în acest scop, pierzându-și astfel capacitatea de zbor. Totuși, aceste păsări reușesc să alerge sau să înoate.

KAGU

BUFNIȚĂ

VÂNEAZĂ PĂSĂRILE?

Numele său este deosebit de interesant și se referă la faptul că aceste păsări sunt vânători activi, fiind denumite *păsări de pradă*. Acestea au un simț excelent al văzului, picioare puternice, gheare ascuțite și curbate și ciocuri în formă de cârlig. Păsările de pradă vânează, dar se hrănesc și cu rămășițele animalelor deja moarte. Cu toate că aparțin unui alt grup, și bufnițele au caracteristici similare, printre care se numără și vederea bună, cu ajutorul căreia vânează noaptea.

PAPAGAL

Lumea păsărilor

La ora actuală, există în jur de 10.000 de specii diferite de păsări în întreaga lume.

Acestea sunt răspândite pe întreg cuprinsul globului pământesc, de la întinderile înghețăte ale Arcticului și Antarcticului până la junglele tropicale umede și fierbinți și la deșerturile pustii și nisipoase. La fel ca toate viețuitoarele, păsările sunt clasificate în ordine (grupuri) pe baza trăsăturilor fizice și a comportamentului. Aici sunt prezentate câteva dintre cele mai importante grupuri de păsări.

COLIBRI

PAPAGALII

Majoritatea papagalilor trăiesc în pădurile tropicale, fiind adesea viu colorați, gălăgioși și deosebit de inteligenți. Numeroase specii sunt amenințate cu dispariția din cauză că sunt vândute ca animale de companie.

13

PESCARUȘ VERDE

CIOCĂNITOARE

ALTE PĂSĂRI

Printre păsările comune care nu se încadrează în niciuna dintre categoriile precizate aici se numără cucul (despre al cărui cântec se spune că vestește sosirea primăverii), ciocănitoarea, porumbelul, turtureaua, pasărea colibri și tucanul.

TUCAN

TURTUREAU

PESCARUȘII VERZI

Păsările viu colorate din familia Alcedinidae (cunoscute și ca *pescaruși verzi*) și rudele acestora au ciociuri lungi. Sunt răspândite în întreaga lume și pot avea dimensiuni foarte variate.